

Sissel.oxholm@kd.dep.no

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Deres referanse

Vår referanse 20/00010-90

Vår dato 04.04.2020

Fellesorganisasjonen (FO)

Mariboegate 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
+47 919 19 916

E-post:
kontor@fo.no

Bankgiro: 9001.06.35674

Bankgiro kontingent:
9001.08.71394

Org.nr:
870 953 852 MVA

fo.no

Innspill til gjenåpning av barnehager/skoler

Fellesorganisasjonen (FO) er fagforeningen og profesjonsforbundet for mer enn 30 000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere.

FO har mer enn 30000 medlemmer hvorav om lag 1500 jobber som miljøterapeuter i skole og barnehage. Mange av våre øvrige medlemmer jobber med barn som pga situasjonen vi nå er i, har det ekstra vanskelig. Det er bla ansatte i barnevernet, i NAV og i tjenester til barn med funksjonsnedsettelse. Disse møter daglig barn og unge som av ulike grunner nå ikke får dekket sitt opplærings- og/eller omsorgsbehov.

Våre medlemmer er nå sterkt bekymret for disse ungene. Hvis det nå bestemmes at barnehager og skoler fortsatt skal holdes stengt – ber vi derfor om at det umiddelbart etter påske iverksettes tiltak slik at barnehager og skoler åpner opp for at flere grupper nå får det tilbudet som de allerede for tre uker siden skulle vurderes for. Det har allerede gått altfor lang tid.

FO ber derfor om at det snarest lages klare nasjonale retningslinjer for hvem disse barna er og klare prioriteringer med hvem og hvilke tilbud som skal gis.

Særskilte omsorgsbehov

Helsedirektoratets retningslinjer for stenging av skole og barnehage gjør unntak for barn og unge med særskilte omsorgsbehov. Begrepet særskilte omsorgsbehov kan tolkes på ulike måter og slik det er i dag er det opp til den enkelte skole og barnehage å gjøre konkrete og individuelle vurderinger av hvem som bør få dette tilbudet.

Momenter i denne vurderingen kan være om de for eksempel har fysiske eller psykiske funksjonshemminger, er omfattet av hjelpetiltak eller har en vanskelig livssituasjon.

Vi må med andre ord vite hvem disse barnehagebarna og elevene er, for å kunne treffe gode tiltak. Ulike blikk og kjennskap til det enkelte barn og barnets familie er avgjørende i den sammenhengen og man er helt avhengig av at tjenestene samarbeider om dette. Barnehager og skoler må ha gode rutiner på hvordan vi identifiserer disse ungene og tilbyr konkrete tiltak. Her må lærere, barnehagepersonell, helsesykepleiere, miljøterapeuter og skoleassistenter samarbeide.

I Barneombudets høringsvar på forslag til midlertidige forskrifter med hjemmel i koronaloven påpekte de at det er viktig å presisere kravene til hvilke vurderinger barnehage og skoleeier skal gjøre. Det må komme fram hva som skal vektlegges i vurderingen av om barn med særlig omsorgsbehov skal gis et barnehage- eller skoletilbud.

I den forbindelse listet de opp ulike grupper – samtidig påpekes det at lista ikke er uttømmende.

- Barn med tiltak fra barnevernet
- Andre barn barnevernet er bekymret for
- Barn med behov for særskilt tilrettelegging av tilbudet som spesialundervisning og særskilt språkopplæring
- Barn med funksjonsnedsettelse, kronisk sykdom eller andre særskilte oppfølgingsbehov
- Barn som har særskilte omsorgsbehov på grunn av foreldrenes psykiske helse
- Barn som har opplevd langvarig mobbing
- Barn som har psykiske helseutfordringer
- Barn som har det vanskelig på grunn av høy konflikt mellom foreldrene

I tillegg mener FO at også barnet livsbetingelser må tas med i vurderingen. Vi vet at fattigdom, trangboddhet, arbeidsledighet er belastninger som øker risiko for omsorgssvikt.

Ulike grupper må prioriteres ulikt

De som allerede har tiltak fra barnevernet og dette er kjent

De som har vedtak iflg opplæringsloven

Barn har rett til tilpasset opplæring – dersom barnet ikke kan få innfridd det i hjemmet så må skolen sørge for at de får sine rettigheter innfridd. Eksisterende tilbud må videreføres

De barna som ikke kan nyttiggjøre seg digital undervisning

For eksempel barn som er døvblinde og som er avhengig av taktil kontakt. Dette er barn som også kan ha store helsemessige utfordringer hvor smitte er ekstremt farlig og som foreldrene selv velger å holde hjemme. Her må det sørges for oppfølging i hjemmet.

De som ulike instanser er bekymra for, men som ikke oppsøker hjelp

Kommunen må ha ukentlige møter hvor ulike hjelpeinstanser møtes – det kan være barnehage, skole og hvor helsesykepleier/ miljøterapeuter/skoleassistenter, helsestasjon, barnevern, NAV, fritidssektoren møtes. Disse må sammen identifiser hvem disse barna, kartlegge hjelpebehov og iverksette tiltak i tråd med disse. Det må sørges for jevnlig telefonisk kontakt –minimum to ganger i uka

Der hvor foreldrene ønsker et tilbud

Utgangspunktet for hvordan det kan etableres tilbud til foreldre/barn som er i en krevende omsorgssituasjon, er at de aller fleste foreldre vil det beste for barna sine. Det innebærer også at de er godt kjent med hvilke risikofaktorer i eget liv som de selv vurderer som uheldig for barna sine. Det kan være at de er alene med omsorgen, de bor trangt, sykdom - enten hos foreldre eller barn, fattigdom, mange søsken, tap av arbeid osv. Foreldrene som opplever å ha krevende omsorgsoppgaver må selv kunne få søke kommunen/barnehagen/skolen om å bli gitt et tilbud. Her må terskelen være lav. Barnehage og skole må så legge til rette for at det gis et begrenset tilbud innafor retningslinjene for smittevern.

Barnehage

Til forskjell fra skolen så er det ingen plikt for barn og gå i barnehage. Det innebærer at det heller ikke er et forpliktende samarbeid mellom hjemmet og barnehagen på samme måte som for skolen. Det betyr at det kan i barnehager være barn som har dette som hjelpetiltak og som nå blir «borte».

Her må det samarbeides med barnevernet event andre instanser slik at dette hjelpetiltaket videreføres.

Vi må allikevel anta at barnehagen for de aller fleste barn, oppleves som et gode for både barn og foreldre.

Barnehagen må derfor vurdere hvilke av disse som selv ønsker et barnehagetilbud og med bakgrunn i ressurser, smittevern og barnets behov gi et tilbud. Vurderinger som må ligge til grunn.

- Barnets omsorgssituasjon – både fra før pandemien, men også som følge av at hjemmesituasjonen er endra- for eksempel arbeidsledighet og inntektstap gir konsekvenser og kan øke risiko for omsorgssvikt. Dette forutsetter at alle barnehagene må ha jevnlig kontakt med foreldrene og barnehagene må være tydelig på at det er greit å søke om å få et slikt tilbud.
Egenvurdering må legges til grunne.
- Barn med vedtak om hjelpetiltak
- Barn med kognitive utfordringer og som ikke får nok stimulans hjemme og som trenger det pedagogiske tilbudet barnehagen gir og som er avhengig det for en god utvikling. Det gjelder også barn som trenger språkopplæring. Enkelte barn har utfordringer hvor det er umulig og gi et tilbud digitalt – det gjelder for eksempel barn som er døvblinde
- Barn med fysiske og psykiske utfordringer som allerede har ekstra ressurser i barnehagen
- Barn med ulike diagnoser

- Barn av enslige foreldre
- Barn med mange søsken og liten plass
- De ulike vurderingene må dokumenteres og begrunnes

Barnehagen må også holde kontakt med alle barna som ikke er i barnehagen og som ikke har krav på tilbud. Dette må gjøres på telefon, facetime eller andre plattformer. Så langt som mulig bør man også snakke med barna. Barnehagen må kunne gis veiledning, støtte og tips til innhold i dagen – eventuelt må de kunne koble på andre instanser som kan gi veiledning som BUP, helsestasjon, barnevern ol.

Skolen

Der er viktig å understreke at opplæringsloven gjelder også i i den situasjonen vi er i nå.

Skolen må vurdere hvilke av disse som selv ønsker et skoletilbud og med bakgrunn i ressurser, smittevern og barnets behov gi et tilbud. Vurderinger som må ligge til grunn

- Foreldrenes vurdering – samme som for barnehage
- Barnets omsorgssituasjon – både fra før pandemien, men også som følge av at hjemmesituasjonen er endra- for eksempel arbeidsledighet og inntektstap gir konsekvenser og kan øke risiko for omsorgssvikt
- Barn med vedtak
- Barn med kognitive utfordringer og som ikke får nok stimulans hjemme og som trenger det pedagogiske tilbudet skolen gir og som er avhengig det for en og utvikling.
- Barn med fysiske og psykiske utfordringer som allerede har ekstra ressurser i skolen
- De ulike vurderingene må dokumenteres og begrunnes
- Barn som bor trangt – mange søsken
- Barn av enslige
- Barn i hjem hvor det er umulig å drive fjernundervisning - for eksempel mangel på utstyr som pc/ ipad/ bredbånd. Alle barn som mottar hjemmeundervisning må disponere eget data utstyr, mangel på fysisk

FO deltar gjerne med ytterligere innspill hvis det er ønskelig.

Med hilsen

Mimmi Kvisvik
forbundsleder

Inger Karseth
rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur